

collection]. – Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine], 187 p. [in Ukrainian].

5. Terytorialnyi rozvytok ta rehionalna polityka v Ukraini: aktualni problemy, ryzyky ta perspektyvy administratyvno–finansovoi detsentralizatsii [Territorial development and regional policy in Ukraine: current problems, risks and prospects of administrative and financial]. NAN Ukrainy, DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen imeni M. I. Dolishnoho NAN Ukrainy» [NAS of Ukraine. State Enterprise «Institute of Regional Studies named after M.I. Dolyshny of the National Academy of Sciences of Ukraine"], Lviv, 120 p. [in Ukrainian].

Дані про автора

Раделицький Юрій Орестович,

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет імені Івана Франка
e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Пелехатий Андрій Олегович,

к.е.н., докторант, Львівський національний університет імені Івана Франка

e-mail: pelechatyj_a@i.ua

Данные об авторе

Раделицкий Юрий Орестович,

к.э.н., доцент кафедры учета и аудита, Львовский национальный университет имени Ивана Франко
e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Пелехатый Андрей Олегович,

к.э.н., докторант, Львовский национальный университет имени Ивана Франко
e-mail: pelechatyj_a@i.ua

Information about the authors

Yurij Radelytskyj,

Ph.D., Associate Professor Department of Accounting and Audit, Ivan Franko National University of Lviv
e-mail: radelyckyjjurij@gmail.com

Andriy Pelekhatyy,

Ph.D., doctoral student, Ivan Franko National University of Lviv
e-mail: pelechatyj_a@i.ua

DOI 10.5281/zenodo.2556248
ШАБРАНСЬКА Н.І.

Економічний потенціал продуктивності праці

Предметом дослідження є методичні засади факторного аналізу продуктивності праці в залежності від структурних макропараметрів.

Метою дослідження є аналіз тенденцій продуктивності праці на макроекономічному рівні та визначення найбільш вагомих чинників впливу з боку державного регулювання.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи: порівняльний аналіз тенденцій; аналіз та синтез; аналітичний; системний.

Результати роботи. У статті проаналізовано сучасні тенденції та залежності продуктивності праці від структурних та макроекономічних чинників.

Галузь застосування результатів. Економіка та управління національним господарством, у частині державних систем та механізмів управління економікою на галузевому, міжгалузевому та регіональному рівнях у сфері стратегічного планування соціально–економічного розвитку на рівні регіону.

Висновки. Проаналізувавши стан продуктивності праці, можна визначити основні шляхи підвищення продуктивності праці: підвищення технічного рівня виробництва на основі залучення інвестицій; розвиток високотехнологічного виробництва; створення прозорої системи стимулювання всіх форм зайнятості; соціально–трудова відносина мають стати одним із ключових національних пріоритетів розвитку країни

Ключові слова: продуктивність праці, заробітна плата, вартість праці на одиницю продукції, валовий внутрішній продукт.

ШАБРАНСКАЯ Н.И.

Экономический потенциал производительности труда

Предметом исследования являются методические основы факторного анализа производительности труда в зависимости от структурных макропараметров.

Целью исследования является анализ тенденций производительности труда на макроэкономическом уровне и определения наиболее весомых факторов влияния со стороны государственного регулирования.

Методы исследования. В работе использованы общенаучные и специальные методы: сравнительный анализ тенденций; анализ и синтез; аналитический; системный.

Результаты работы. В статье проанализированы современные тенденции и зависимость производительности труда от структурных и макроэкономических факторов.

Область применения результатов. Экономика и управление национальным хозяйством, в части государственных систем и механизмов управления экономикой на отраслевом, межотраслевом и региональном уровнях в сфере стратегического планирования социально–экономического развития на уровне региона.

Выводы. Проанализировав состояние производительности труда, можно определить основные пути повышения производительности труда: повышение технического уровня производства на основе привлечения инвестиций; развитие высокотехнологического производства; создание прозрачной системы стимулирования всех форм занятости; социально–трудовые отношения должны стать одним из ключевых национальных приоритетов развития страны.

Ключевые слова: производительность труда, заработная плата, стоимость труда на единицу продукции, валовой внутренний продукт.

SHABRANSKA N.I.

Economic opportunity capacity of labor

The subject of the study is the methodical basis for the factor analysis of labor productivity, depending on the structural macro parameters.

The purpose of the study is to analyze the trends of labor productivity at the macroeconomic level and to determine the most important factors of influence on the part of state regulation.

Methods of research. General scientific and special methods are used in the work: comparative analysis of trends; analysis and synthesis; analytical; systemic

Results of work. The article analyzes modern tendencies and the dependence of labor productivity on structural and macroeconomic factors.

The field of application of results. Economics and management of the national economy, in the part of state systems and mechanisms of economic management at the sectoral, interindustrial and regional levels in the field of strategic planning of socio–economic development at the regional level.

Conclusions. Having analyzed the state of labor productivity, it is possible to determine the main ways to increase labor productivity: increasing the technical level of production on the basis of attracting investment; development of high–tech production; creation of a transparent system of stimulation of all forms of employment; social and labor relations should become one of the key national priorities of the country's development.

Keywords: labor productivity, wages, labor cost per unit of output, gross domestic product.

Постановка проблеми. Проблема забезпечення зростання продуктивності праці сьогодні є актуальною у зв'язку з необхідністю забезпечення підвищення конкурентоспроможності національних економік. Результати розвитку економіки визначаються наявністю ресурсів та ефективністю їх використання. Головні серед ресурсів виробництва – трудові ресурси, а визначальний показник їх використання – продуктив-

ність праці, яка розраховується як відношення результату виробництва до витрат ресурсу праці.

Досвід реформування економіки України дозволив вирішити певне коло ключових макро–економічних проблем, проте існують окремі фактори, які потребують вивчення з метою здійснення комплексного аналізу соціально–економічного розвитку. Серед них ключовою проблемою залишається оцінка продуктивності праці.

СОЦІАЛЬНО–ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

Враховуючи, що продуктивність праці (разом із кількістю працюючих) визначає обсяги ВВП і, відповідно, заробітну плату та рівень життя населення, показники її обчислення мають активно застосовуватися у процесі управління розвитком економіки, соціальної сфери та статистичній практиці зокрема.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання праці, а відповідно і її продуктивності активно досліджувалося багатьма науковцями. Вагомий внесок у дослідження категорії «продуктивність праці» зробили такі вчені економісти: Ю.В. Буц [1], С. Л. Брю [8], В.А. Гавриленко [2], О.А. Грішнова [2], С.В. Мочерного [11], Р.Н. Масалаб [6], К. Р. Макконнелл [8], Д.С. Сінк [7], В. І. Титова [14], А. Л.Хотомлянський [13], П.Е. Шлендер [15, с.203], Р.В. Янковий [14] та ін.

Незважаючи на численні вітчизняні і зарубіжні масштабні дослідження, окремі аспекти проблеми продуктивності праці в виробництві потребують уточнень та удосконалення, що зумовлено особливостями нинішнього періоду розвитку економіки.

Метою статті є аналіз тенденцій продуктивності праці на макроекономічному рівні та визначення найбільш вагомих чинників впливу з боку державного регулювання.

Виклад основного матеріалу. Перші теорії продуктивності факторів виробництва були сформульовані французькими вченими Б. Сей і Ф. Бастіа. Наприкінці 19 століття з'явилася теорія граничної продуктивності, основні принципи якої були розроблені американцем Д. Б. Кларком. Це значно доповнило раніше існуючі положення, згідно з якими продуктивність включає усі фактори виробництва й від їхнього ефективного використання залежить економічний ріст. Подальший розвиток зазначеного напрямку теорії продуктивності відбито в роботах Д. Кендрика, Р. Солоу та ін. [14].

Досліджуючи наукові публікації, було узагальнено підходи до трактування сутності категорії «продуктивність праці», які наведені в таблиці 1.

Вивчення сутності продуктивності праці буде недостатньо висвітленим без розгляду факторів, які впливають на її рівень. Продуктивність праці є динамічним показником, тобто постійно змінюється під дією різної кількості чинників. Уся сукупність факторів по-різному впливає на зміну рівня та динаміки показника продуктивності пра-

ці, крім того, впливають різноманітні об'єктивні та суб'єктивні причини. Виокремимо найбільш поширені фактори впливу на продуктивність праці та поділимо їх на групи чинників [8]:

- матеріально–технічні, які залежать від рівня удосконалення засобів праці, тобто характеризують рівень розвитку та ступінь використання засобів виробництва, передусім знарядь праці;

- соціально–економічні, які залежать від рівня удосконалення робочої сили, тобто характеризують кваліфікацію робочої сили, умови праці, ставлення працівників до праці;

- організаційно–економічні, які залежать від удосконалення поєднання засобів праці і робочої сили, тобто характеризують рівень організації праці, організації виробництва та управління виробництвом [8].

До матеріально–технічних належить:

- технічний рівень виробництва;
- автоматизація та комп'ютеризація;
- впровадження прогресивних технологій виробництва,

- модернізація обладнання;

- перехід на нові види сировини, матеріалів;

- підвищення якості продукції;

- виготовлення нової продукції тощо.

До соціально–економічних факторів зростання продуктивності праці відносять:

- підвищення освітнього рівня кваліфікації працівників;

- розвиток самоуправління трудовим колективом;

- соціально–психологічний клімат тощо.

До організаційно–економічних:

- удосконалення форм організації праці та виробництва;

- вдосконалення структури апарату управління;

- підвищення якості планування;

- удосконалення системи управління виробничим процесом;

- впровадження автоматизованих систем управління тощо [8].

На стан продуктивності праці також впливають умови: організаційні умови виробництва товарів та послуг, матеріально–виробничі умови, умови підготовки кадрів, структура яких наведена на рис. 1.

В таблиці 2 наведені розраховані дані, які свідчать про те, що на кінець аналізованого періоду у країні спостерігалось збільшення показника ВВП, який у 2017 р. становив 2982,9 млрд. грн., а показник кількості зайнятих осіб характеризу-

Таблиця 1. Огляд підходів щодо змісту поняття «продуктивність праці» у наукових дослідженнях

Вчені економісти 1	Визначення 2
О.А. Грішнова [2, с.361]	Продуктивність праці – це показник, що характеризує співвідношення результатів праці та її витрат
Економічна енциклопедія за редакцією С.В. Мочерного [11, с. 118].	Продуктивність праці – ефективність виробничої діяльності людей у процесі створення матеріальних благ і послуг
Е.П. Качан, О.П. Дяків, С.А. Надвичиний, В.М. Островерхов [3, с. 150].	Продуктивність праці – це ефективність затрат конкретної праці, яка визначається кількістю продукції, виробленої за одиницю робочого часу, або кількістю часу, витраченого на одиницю продукції
Р.Н. Масалаб [12, с.6]	Продуктивність праці – це локальний показник, який визначає, наскільки ефективно використовується робоча сила
МОП [10]	Продуктивність праці – це показник, який відображає ступінь ефективності використання праці
К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю [8, с. 636–780].	Продуктивність праці – це середній продукт праці чи виробіток одного робітника за одну годину. Іншими словами, це поняття характеризує відношення результату до витрат праці.
Д.С. Сінк [7, с.29]	Продуктивність праці – це відношення кількості продукції, виробленої даною системою за даний період часу, до кількості ресурсів, спожитих для створення цієї продукції за той же період часу
В. І. Титова [14, с.119].	Продуктивність праці – це плідотворність, продуктивність виробничої діяльності людей, тобто здатність конкретної праці створювати за одиницю робочого часу певну кількість продукції
А. Л.Хотомлянський, Т. Н. Черната [13, с. 215].	Продуктивність праці – це її ефективність, плідність, тобто здатність конкретної праці виробляти в одиницю часу певну кількість продукції
П.Е. Шлендер, Ю.П. Кокін [15, с.203]	Продуктивність праці – це продуктивність трудової діяльності, співвідношення вимірюваного тим або іншим способом кількості продукції, виробленої системою (підприємством, фірмою, галуззю і тому подібне), і витратами ресурсів праці, що знадобилися для цього, вимірюваними в людино-годинах, людино-днях, середньорічній чисельності. Продуктивність праці – це ефективність її використання, співвідношення економічного результату діяльності системи (виручка від реалізації продукції, робіт, послуг; дохід; прибуток) і витрат, пов'язаних із залученням і використанням ресурсів праці (передусім витрат на заробітну плату, соціальні виплати, підбір і підготовку кадрів, охорону праці і ін.)
Р.В. Янковий [13, с.23–26].	Продуктивність праці – це ефективність затрат конкретної праці, яка визначається кількістю продукції, виробленої за одиницю робочого часу, або кількістю часу, витраченого на одиницю продукції

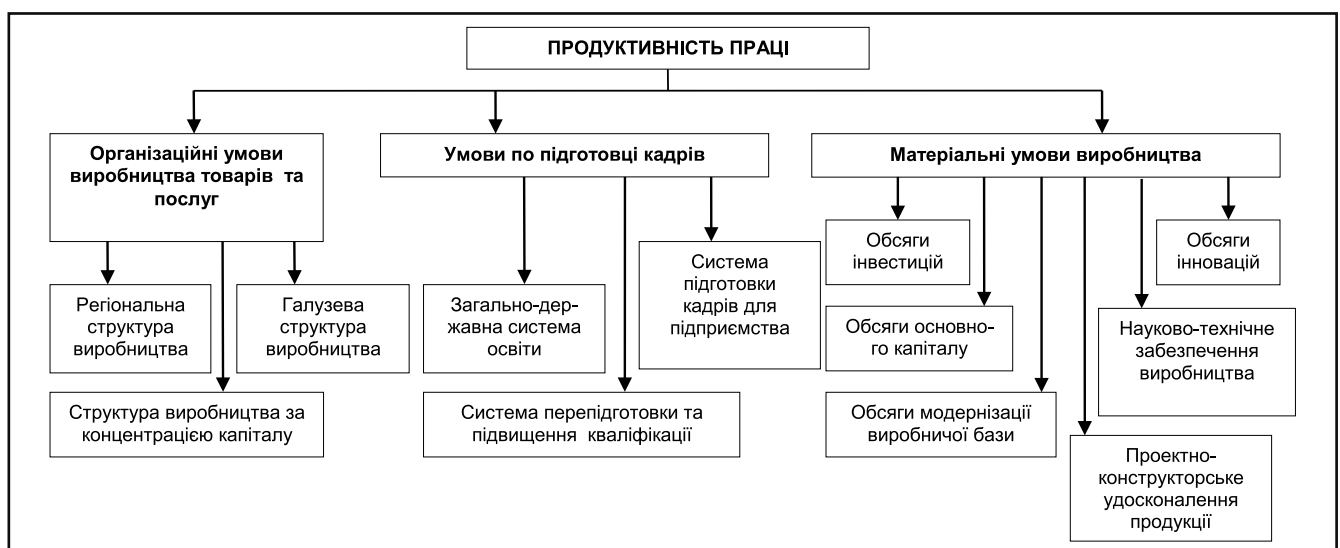

Рисунок 1. Структура умов зростання продуктивності праці

Таблиця 2. Динаміка продуктивності праці та середньомісячної заробітної плати в Україні за 2013–2017 р.

Рік	ВВП (млн. грн.)	Кількість зайнятих (тис.)	Продуктивність праці (ВВП у млн. грн. у розрахунку на одного зайнятого)	Середньомісячна номінальна заробітна плата, грн	Індекс продуктивності праці (у % до 2013 р.)	Індекс середньомісячної заробітної плати в Україні (у % до 2013 р.)
2013	1465198	19314,2	75860	3265	100,0	100,0
2014	1586915	18073,3	87800	3480	115,7	106,6
2015	1988544	16443,2	120934	4195	159,4	128,5
2016	2383182	16276,9	146548	5183	193,2	158,7
2017	2982920	16156,4	184632	7104	243,4	217,6

Джерело: [2]

ється зниженням та склав 16156,4 тис. осіб. Саме збільшення показника, що характеризує чисельник, та зниження знаменника свідчать про підвищення продуктивності праці за аналізований період 2013–2017 рр.

Продуктивність праці в 2017 р. – 184632 грн. у розрахунку на одного зайнятого. Цей показник характеризується найбільшим значенням з 2013 р. та свідчить про значні обсяги зростання ВВП, проте водночас можна відзначити зменшення кількості зайнятих осіб, що характеризує зростання рівня безробіття. Середньомісячна заробітна плата у 2017 р. склала 7104 грн., порівняно з 2013 р., рівень її зростання склав 217,6%.

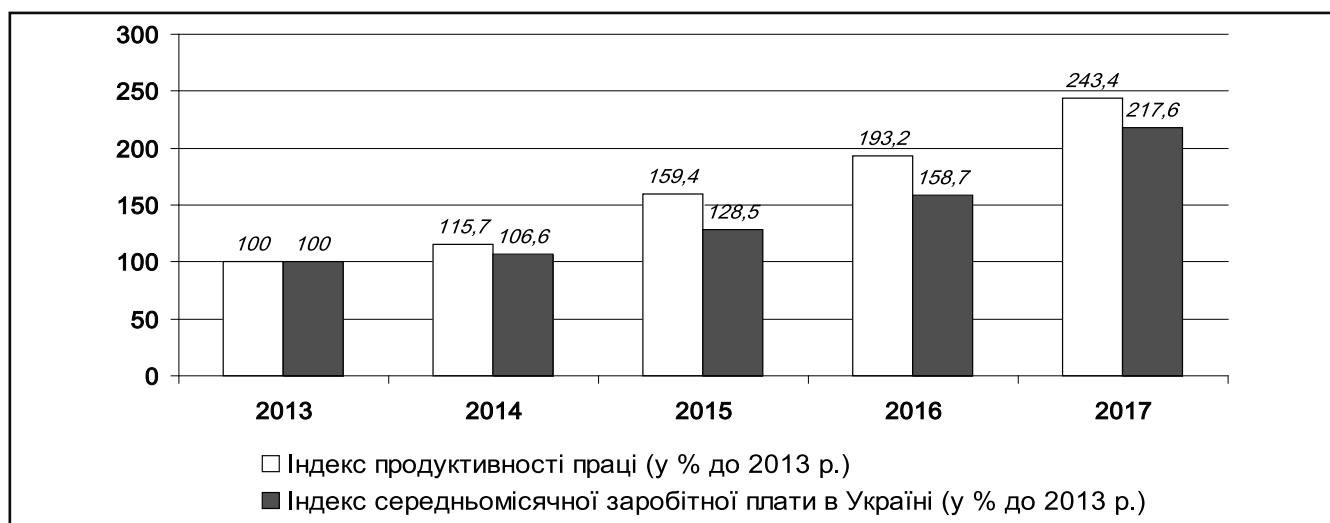
При дослідженні з'ясувалося, що показники продуктивності праці та середньомісячної заробітної плати є взаємопов'язаними та визначають розвиток ринку праці в країні та тенденції змін (див. рис. 2).

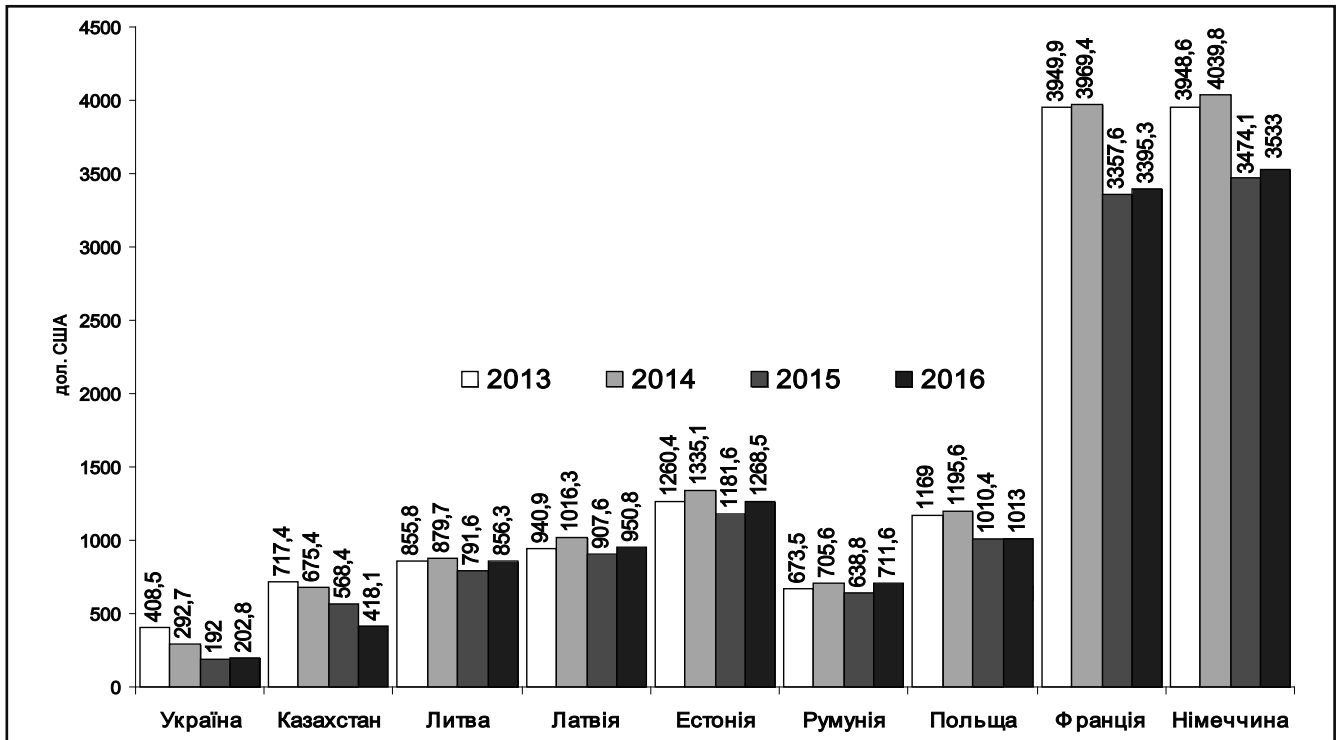
Порівняння України з розвиненими країнами доводить, що відставання нашої країни за рівнем

оплати праці є більшим, ніж за рівнем продуктивності. За оцінками Г.Т. Кулікова, продуктивність праці в Україні становить близько 30% продуктивності праці в країнах Євросоюзу. При цьому, середня заробітна плата в Україні в порівнянні з країнами ЄС становить не 30–40%, а близько 4–17 % [4, с.4]. На рис. 3 наведено обсяг середньомісячної заробітної плати в Україні та країнах світу за 2013–2016 рр. [2].

Наведені дані свідчать про те, що Україна протягом періоду, що розглядається, знаходилася за порогом рентабельності світового ринку праці, а саме через низький рівень оплати праці робітників. Цей показник не лише виражає загальноекономічний показник, але й є свідченням низького рівня життя в країні.

Низький рівень оплати праці трохи нівелюється через порівняно низький рівень цін на продукцію, який є меншим (в декілька разів), ніж у інших європейських країнах.

Рисунок 2. Динаміка продуктивності праці і середньомісячної заробітної плати в Україні

Рисунку 3. Динаміка зміни середньомісячної заробітної плати за 2014–2016 рр., дол. США

У табл. 3 розрахована продуктивність праці на підприємства за розміром. Аналіз показав, що продуктивність праці на великих підприємствах майже 2 рази більше ніж на малих, один з головних факторів цього, являється впровадження

на підприємствах науково-технічного прогресу, впровадження ресурсозберігаючих технологій, вдосконалення технології виробництва.

З дослідження витікає, що вирішальною передумовою зростання продуктивності праці є збіль-

Таблиця 3. Динаміка продуктивності праці на підприємства за розміром за 2013–2017 р.

	Рік	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), млн. грн.	Кількість зайнятих (тис.)	Продуктивність праці (обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг у млн. грн. у розрахунку на одного зайнятого)
<i>Великі підприємства</i>				
	2013	1717391,3	2383,7	72047
	2014	1742507,9	1915,1	90988
	2015	2053189,5	1708,6	120168
	2016	2387762,8	1583,6	150781
	2017	2920172	1558,3	187397
<i>Середні підприємства</i>				
	2013	1662565,2	3012,1	55196
	2014	1723151,5	2696,5	63903
	2015	2168764,8	2604,7	83264
	2016	2602415,8	2568,6	101317
	2017	3200811,5	2562,5	124910
<i>Малі підприємства</i>				
	2013	670258,5	2010,7	33335
	2014	705000,5	1686,9	41793
	2015	937112,8	1576,4	59446
	2016	1224550,8	1609,6	76078
	2017	1463878,2	1554,7	94156

Джерело: [2]

СОЦІАЛЬНО–ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

шення витрат на наукові дослідження і високі технології, що дозволяє розвивати виробництво високотехнологічної продукції, яка приносить левову частку доходів від експорту, та нарощувати обсяги виробництва конкурентоспроможних товарів і послуг.

Опікуючись проблемою зростання продуктивності праці, не можна нехтувати значенням соціальних процесів, забезпеченням мінімальних гарантій в оплаті праці і соціальному захисті, розвитку освіти, науки, забезпеченням охорони здоров'я, безпеки праці, підвищенням кваліфікації і постійного професійного навчання кадрів. Ключовою проблемою на підприємствах залишається низька мотивація до високопродуктивної праці, до розробки раціоналізаторських пропозицій, винаходів. Науково–технічні, технологічні та соціально–економічні передумови зростання продуктивності праці сьогодні рідко стають предметом обговорення соціальних партнерів на різних економічних рівнях, недостатньо враховуються в колективних трудових угодах, хоча правові засади для такого регулювання вже існують [5].

Висновки

Виходячи з викладеного, можна зробити висновки, що актуальність проблеми виходу України з кризи та побудови конкурентоспроможної економіки потребує глибоких системних досліджень проблеми підвищення продуктивності праці в суспільстві на усіх економічних рівнях. Проаналізувавши стан продуктивності праці, можна визначити основні шляхи підвищення продуктивності праці: підвищення технічного рівня виробництва на основі залучення інвестицій; розвиток високотехнологічного виробництва із високою доданою вартістю; створення прозорої системи стимулювання всіх форм зайнятості; корегування співвідношення оплати праці працівників різних професій, професійних груп і секторів економіки, диференціація складності праці, формування раціональної політики оплати праці в країні; визначення пріоритетних сфер зайнятості і формування під них державного замовлення для освіти, виховання у громадян потреби «вчитися протягом життя» та створення гнучкою системи освіти зі зворотнім зв'язком; соціально–трудова відносина мають стати одним із ключових національних пріоритетів розвитку країни.

Список використаних джерел

1. Буц Ю.В. Ефективність праці на вугільних шахтах: монографія / Буц Ю.В., Герасимова І.Ю. – Донецьк: Національний гірничий університет, 2007. – 156 с.
2. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально–трудова відносина: підручник / О.А. Грішнова. – К.: Знання, 2004. – 535 с.
3. Економіка праці та соціально–трудова відносина: навч. посіб. / [Є.П. Качан, О.П. Дяків, В.М. Островерхов та ін.]; за ред. Є.П. Качана. – К.: Знання, 2008. – 407 с.
4. Куликов Г.Т. Шляхи регулювання оплати праці в Україні // Праця і зарплата. № 29. – 6 серпня 2008 р. – С. 4–6.
5. Семикіна М. В. Продуктивність праці: методологія вимірювання, передумови зростання / М. В. Семикіна // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 457–463.
6. Статистичний щорічник України за 2017 рік / Державний комітет статистики. – К.: Державне підприємство «Інформаційно–аналітичне агентство», 2018. – 540 с.
7. Сінк Д.С. Управління продуктивністю: планування, вимірювання та контроль і підвищення / Д.С. Сінк. – М.: Прогрес, 1989. – 532 с.
8. Макарович В. К. Продуктивність праці як квінтесенція ефективності трудової діяльності [Текст] / В. К. Макарович, І. І. Бідзіля // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / ред. кол.: В.П. Мікловда, В.І. Ярема, В.О. Приходько та ін. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. – Вип. 2 (43). – С. 58–62.
9. Масалаб Р.Н. Використання показників продуктивності праці в управлінні господарською діяльністю підприємства : авт. дисер. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / Р.Н. Масалаб. – Донецьк, 2003. – 20 с.
10. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Економіка: принципи, проблеми и політика / Перевод. с англійського. – 11–е изд. – К.: Хагар–Демос, 1993. – 785 с.
11. Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 3 / С.В. Мочерний. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 951 с.
12. Міжнародна організація праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ilo.org.ua/Pages/default.aspx>
13. Хотомлянський, А. Л. Економіка підприємства [Текст] : учебное пособие / А. Л. Хотомлянський, Т. Н. Черната. – Мариуполь: Издательство ПГТУ. – 2007. – 548 с.
14. Економіка підприємства [Текст] : учебник / В. И. Титов. – М. : Эксмо, 2007. – 416 с. – (Высшее экономическое образование).

15. Экономика труда: учебник / под ред. проф. П.Э. Шлендера и проф. Ю.П. Кокина. – М.: Юристъ, 2002. – С. 203–271.

16. Янковий Р.В. Шляхи підвищення продуктивності та результативності праці на підприємстві [Електронний ресурс] / Р.В. Янковий, Т.С. Харченко // Економіка: реалії часу: науковий журнал. – 2013. – № 1 (6). – С. 23–26. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n1.html>

References

1. Buts Yu., (2007), Labor Efficiency on Coal Mines: monograph, Donetsk, National Mining University, 156 p.
2. Grishnova O., (2004), Labor Economics and Socio-Labor Relations: Textbook, Kiev, Knowledge, 535 p.
3. Cachan Ye., (2008), Economics of Labor and Social-Labor Relations: Teachers. manual, Kiev, Knowledge, 407 p.
4. Kulikov G., (2008), Ways to regulate wages in Ukraine, Work and salary, № 29, pp. 4–6.
5. Semikina M., (2010), Labor productivity: measurement methodology, preconditions for growth, Scientific works of the Kirovohrad National Technical University, Economic sciences, № 17, pp. 457–463.
6. Statistical Yearbook of Ukraine for 2017, State Statistics Committee, Kiev, State Enterprise «Information and Analytical Agency», (2018), 540 p.
7. Sink D., (1989), Performance Management: Planning, Measuring, and, Monitoring and Enhancing, Moscow, Progress, 532 p.
8. Makarovich V., (2014) Labor productivity as a quintessence of labor efficiency [Text], Scientific herald of Uzhgorod University, Series, Economics Uzhhorod, Publishing House UzhNU «Goverla», № 2 (43), P. 58–62.
9. Masalab R., (2003), Use of indicators of labor productivity in management of economic activity of the

enterprise, the dissertation author's abstract for the degree of candidate of economic sciences, specialty 08.06.01 «Economics, organization and management of enterprises», Donetsk, 20 p.

10. McConnell, K., Bru L., (1993), Economy: Principles, Problems and Policies, Translation. from English. – Kiev, Hagar–Demos, 785 p.

Дані про автора

Шабранська Наталя Ігорівна,

к.е.н, с.н.с, провідний науковий співробітник відділу модернізації механізмів управління економікою Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

e-mail: tasha.stanker@gmail.com

Данные об авторе

Шабранская Наталия Игоревна,

к.э.н., с.н.с, ведущий научный сотрудник отдела модернизации механизмов управления экономикой Государственный научно-исследовательский институт информатизации и моделирования экономики Министерство экономического развития и торговли Украины

e-mail: tasha.stanker@gmail.com

Information about the author

Nataliia Shabranska,

Ph.D., Senior Researcher, Leading Researcher, Department of Modernization of Economic Management Mechanisms and State Research Institute of Informatization and Modeling of the Economy Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine

e-mail: tasha.stanker@gmail.com

УДК 330.341:332.012.334:33.06:005.591.1–048.78

DOI 10.5281/zenodo.2556256

ВАЖИНСЬКИЙ Ф.А.,
КОЛОДІЙЧУК А.В.

Шляхи покращення фінансового забезпечення розвитку територіальних громад

Предметом дослідження є напрямки удосконалення фінансового забезпечення розвитку територіальних громад.

Метою дослідження є визначення джерел фінансового забезпечення розвитку територіальних громад.

Методи дослідження. У роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.